

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра соціальної роботи та педагогіки вищої школи

СИЛАБУС

нормативного освітнього компонента

Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи

підготовки _____ **магістр** _____
(назва освітнього ступеня)

спеціальності _____ **231 Соціальна робота** _____
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми _____ **Соціальна робота. Соціальна педагогіка** _____
(назва освітньо-професійної програми)

Силабус освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» підготовки магістра, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота», за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота. Соціальна педагогіка», заочної форми навчання.

Розробник: Сушик Н. С., доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми: _____ (доц. Мартинюк Т. А.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри: _____ (доц. Чернета С. Ю.)

I. Опис освітнього компонента

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
Заочна форма навчання	23 «Соціальна робота», 231 «Соціальна робота», «Соціальна робота. Соціальна педагогіка», магістр	Нормативний
Кількість годин / кредитів 90 год. / 3 кредити		Рік навчання 1 курс
		Семестр 2-ий
		Лекції 4 год.
		Практичні 6 год.
		Самостійна робота 68 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 12 год.
		Форма контролю залік
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача (-ів)

Прізвище, ім'я та по батькові Сушик Наталія Степанівна

Науковий ступінь кандидат педагогічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи

Контактна інформація (тел.: 0677852095)

email: nataliasushyk@gmail.com

Дні занять (згідно розкладу) <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» відноситься до циклу нормативних освітніх компонентів загальної підготовки магістра, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота», за освітньо-професійною програмою «Соціальна робота. Соціальна педагогіка», спрямований на формування науково-дослідницької компетентності магістрів з соціальної роботи.

2. Пререквізити. Для освоєння освітнього компонента використовують знання, вміння, навички сформовані у ході вивчення ОК «Соціальна робота в глобальному вимірі».

Постреквізити. Освоєння даного освітнього компонента є необхідним для вивчення ОК «Технології надання соціальних послуг», написання кваліфікаційної роботи, виробничих практик.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Метою освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» є сформулювати науково-дослідницьку компетентність магістрів з соціальної роботи.

Завданнями освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» є:

- 1) сформулювати систему професійно-значимих потреб, цінностей, мотивів магістрів здійснювати наукову діяльність у соціальній роботі;
- 2) оволодіти системою знань з технології фундаментальних і прикладних наукових досліджень у соціальній роботі;
- 3) сформулювати вміннями та навичками магістрів з соціальної роботи оптимально й

ефективно здійснювати наукову діяльність згідно з професійними функціями та завданнями;

4) здобути вміння та навички презентувати результати наукової діяльності через активну участь у різних наукових заходах з метою реалізації соціального проєкту або вирішення соціальної проблеми з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

Міждисциплінарні зв'язки освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» з теорією та технологіями соціальної роботи, соціальною педагогікою, соціологією, психологією.

4. Результати навчання (компетентності)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі соціальної роботи або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК10. Здатність працювати в команді.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПРН1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.

ПРН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи та соціально-педагогічної діяльності, формувати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН3. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово

ПРН4. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.

ПРН5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПРН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження

ПРН13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

ПРН20. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ:

1) за джерелами передачі й характером сприйняття інформації: *словесні*: лекція із застосуванням інформаційних технологій (PowerPoint – презентація, дистанційна

платформа MOODLE), пояснення, розповідь, бесіда; *наочні*: ілюстрування, демонстрування, спостереження; *практичні*: метод вправ.

2) за основними дидактичними завданнями: методи оволодіння знаннями, формування умінь і навичок, застосування здобутих знань, умінь і навичок;

3) за характером пізнавальної діяльності: пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемного викладу, частково-пошукові, дослідницькі.

5. Структура освітнього компонента

Таблиця 2

Структура освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» для здобувачів освіти заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ. занят.	Сам. роб.	Консультації	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Науково-дослідницька компетентність магістрів з соціальної роботи						
Тема 1. Програма наукового дослідження в галузі соціальної роботи	10	2	-	7	1	ІР
Тема 2. Теоретичні основи наукового дослідження в галузі соціальної роботи	10	-	2	7	1	ІР/ ДС/ 10 балів
Тема 3. Технологія написання випускних кваліфікаційних робіт	8	—	—	7	1	ІР
Тема 4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників	8	—	—	7	1	ІР
Тема 5. Генеральна та вибіркова сукупності наукового дослідження в галузі соціальної роботи	9	—	—	8	1	ІР
Тема 6. Вибірка: типи і процедура відбору	12	—	2	8	2	ІР/ ДС/ 10 балів
Тема 7. Методи наукового дослідження в галузі соціальної роботи	12	2	-	8	2	ІР
Тема 8. Статистичний аналіз даних у наукових дослідженнях в галузі соціальної роботи	12	-	2	8	2	ІР/ ДС/ 10 балів
Тема 9. Технологія написання наукових публікацій	9	—	—	8	1	ІР
Разом за модулем	90	4	6	68	12	30
Види поточних робіт						Бали
Контрольна робота						70/Т
Всього годин / Балів	90	4	6	68	12	100

Примітки: ¹ дистанційна платформа *Moodle* – може застосовуватися для здобувачів освіти з індивідуальним планом навчання та/або під час реалізації освітнього процесу в Університеті у дистанційному режимі згідно з Положенням про електронний курс навчальної дисципліни у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, Положенням про дистанційне навчання у Волинському національному університеті імені Лесі Українки, наказами ректора.

² Форма контролю*: ІР – індивідуальна робота, ДС – дискусія, КР – контрольна робота, Т – тести.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Здобувачам освіти потрібно розробити презентації згідно з планами практичних занять до теми 1–9 на основі рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів.

Тема 1. Програма наукового дослідження

Здобувачам освіти потрібно проаналізувати дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 231 – Соціальна робота, опублікованої в 2020-2023 р. р. та підготувати презентацію., в якій представити

1) *методологічний розділ програми наукового дослідження: актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, наукова новизна, теоретичне, практичне значення результатів дослідження;*

2) *методичний розділ програми наукового дослідження: методика, методи, засоби, практичні результати дослідження.*

Рекомендований список авторефератів дисертацій:

1. Альохін М. М. Тьюторський супровід соціального розвитку молодших школярів у приватних закладах освіти України : дис. ... доктора філософії (PhD) 231 – Соціальна робота. Київ, 2021. 313 с. URL: https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Dis_Alokhin_.pdf

2. Дуля А. В. Соціальна підтримка недержавними організаціями сімей учасників антитерористичної операції : дис. ... доктора філософії (PhD) 231 – Соціальна робота. Київ, 2023. 355 с. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/45931/1/%D0%94%D0%B8%D1%81%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%8F_%D0%94%D1%83%D0%BB%D1%8F%20%D0%90.%D0%92...pdf

3. Петушкова Л. А. Підготовка кандидатів у патронатні вихователі до реабілітаційної діяльності : дис. ... доктора філософії (PhD) 231 – Соціальна робота. Київ, 2021. 322 с. URL: https://ipv.org.ua/wp-content/uploads/2021/10/Dysertatsiia_Pietushkova.pdf

4. Ярошенко А. А. Формування гендерної компетентності соціальних працівників у контексті розвитку сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування : дис. ... доктора філософії (PhD) 231 – Соціальна робота. Київ, 2021. 270 с. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Yaroshenko_PhD%20thesis.pdf

Тема 2. Теоретичні основи наукового дослідження в галузі соціальної роботи

Здобувачам освіти потрібно підготувати презентацію результатів прикладного наукового дослідження актуальної соціальної проблеми, опублікованих у 2020-2023 р. р., в якій представити категорії наукового дослідження: актуальність, об'єкт, предмет, мета, завдання, генеральна сукупність, вибірка, методи, теоретичне, практичне значення дослідження.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1.1. Степурко Т., Семігіна Т., Барська Ю., Тимошевська В. Поведінкові детермінанти здоров'я (результати національного репрезентативного дослідження «Індекс здоров'я. Україна»). *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 1. С. 102–124. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2019--102-124.pdf

1.2. Звіт за результатами онлайн-опитування «Навички XXI століття очима молоді та роботодавців». Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» 2021. URL: file:///C:/Users/Sweet/Downloads/Zvit_ZAGAL_NIJ_Navichki_NHI_stolittya_14_04.pdf

1.3. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні : за результатами дослідження 2019 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD» / О. М. Балакірєва (кер. авт. кол.), Д. М. Павлова, Н.-М. К. Нгуєн, О. Г. Левцун, Н. П. Пивоварова, О.Т. Сакович; О. В. Флярковська. К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2019. 214 с. URL: http://www.uisr.org.ua/img/upload/files/B_Report_ESPAD_2019_Internet.pdf

1.4. Молодь України – 2021 (Результати репрезентативного соціологічного дослідження). Київ, 2021. 74 с. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/rezylt/molod2021.pdf

Тема 3. Технологія написання випускних кваліфікаційних робіт

Здобувачам освіти потрібно скласти список використаних джерел (50 джерел, 2020-2023 рр.) згідно із запропонованими темами магістерських робіт. Бібліографічний опис джерел та літератури потрібно скласти відповідно до чинних стандартів з бібліотечної або видавничої справи (Інформація та документація. Бібліографічне посилання: Загальні положення та правила складання: ДСТУ 8302:2015 <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliohrafichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/>).

Орієнтовні теми магістерських робіт:

1. Соціальна профілактика агресивної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.
2. Соціальна профілактика віктимної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.
3. Соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.
4. Соціальна профілактика суїцидальної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.
5. Соціальна профілактика торгівлі людьми серед учнівської молоді у закладі загальної середньої освіти.
6. Соціальна профілактика Інтернет-залежності учнівської молоді у закладі загальної середньої освіти.
7. Соціальний супровід сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.
8. Соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб у територіальні громади.
9. Соціальна підтримка військовослужбовців та членів їх сімей.
10. Соціальний захист дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.
11. Соціальна профілактика професійного вигорання фахівців із соціальної роботи.
12. Формування лідерської компетентності фахівців із соціальної роботи.
13. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності фахівців із соціальної роботи.
14. Формування науково-дослідницької компетентності фахівців із соціальної роботи.
15. Формування комунікативної компетентності фахівців із соціальної роботи.

Рекомендовані інтернет-ресурси для виконання завдання

1. Автореферати дисертацій. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=ARD&P21DBN=ARD&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=
2. Бібліотека. ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики». URL: <https://dismp.gov.ua/biblioteka/>

3. Наукова періодика України. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&S21CNR=20&Z21ID=

4. Публікації. Освітня платформа «Волонтер». URL: <https://volunteer.kiev.ua/publications>

5. Публікації. Український фонд «Благополуччя дітей». URL: <https://childfund.org.ua/publikatsii>

6. Реферативна база даних «Україніка наукова». URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=REF&P21DBN=REF&S21FMT=&S21ALL=&Z21ID=

Тема 4. Система запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників

Здобувачам освіти потрібно переглянути та обговорити вебіари:

1. Вебінар «Запобігання плагіату в студентській і науковій роботі, практичні приклади та поради». URL: <https://www.youtube.com/watch?v=-7gaDKF-E2g>

2. Вебінар для викладачів та аспірантів ЗДМУ від Strikeplagiarism.com. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=PdwqR5DySGI>

Тема 5–6. Генеральна та вибіркова сукупності наукового дослідження в галузі соціальної роботи

Здобувачам освіти потрібно підготувати презентацію генеральної та вибіркової сукупностей прикладного наукового дослідження актуальних соціальних проблем, опублікованих у 2020-2023 р. р.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1.1. Поведінкові детермінанти здоров'я (результати національного репрезентативного дослідження «Індекс здоров'я. Україна») / Т. Степурко, Т. Семигіна, Ю. Барська, В. Тимошевська. *Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму*. 2019. № 1. С. 104–106. URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Visnyk_1_2019--102-124.pdf

1.2. Звіт за результатами онлайн-опитування «Навички XXI століття очима молоді та роботодавців». Київ: ДУ «Державний інститут сімейної та молодіжної політики» 2021. С. 2–5. URL: file:///C:/Users/Sweet/Downloads/Zvit_ZAGAL_NIJ_Navichki_NHI_stolittya_14_04.pdf

1.3. Куріння, вживання алкоголю та наркотичних речовин серед підлітків, які навчаються: поширення й тенденції в Україні : за результатами дослідження 2019 року в рамках міжнародного проекту «Європейське опитування учнів щодо вживання алкоголю та інших наркотичних речовин – ESPAD» / О. М. Балакірева (кер. авт. кол.), Д. М. Павлова, Н.-М. К. Нгуєн, О. Г. Левцун, Н. П. Пивоварова, О.Т. Сакович; О. В. Флярковська. К. : ТОВ «ОБНОВА КОМПАНІ», 2019. С. 112–114. URL: http://www.uisr.org.ua/img/upload/files/B_Report_ESPAD_2019_Internet.pdf

1.4. Молодь України – 2021 (Результати репрезентативного соціологічного дослідження). Київ, 2021. 74 с. URL: https://mms.gov.ua/storage/app/sites/16/Molodizhna_polityka/rezylt/molod2021.pdf

Тема 7. Методи наукового дослідження в галузі соціальної роботи

1. Здобувачам освіти потрібно розробити презентацію технології застосування одного з теоретичних методів наукового дослідження: аналіз, синтез, порівняння, класифікація, абстрагування, конкретизація, індукція, дедукція; одного з емпіричних методів наукового дослідження: аналіз документів, спостереження, анкетування, тестування, інтерв'ю, соціометрія, експеримент за такими позиціями (сутність, класифікація, пізнавальні можливості та недоліки, алгоритм застосування методу

наукового дослідження, засоби його реалізації) згідно з планом практичного заняття на основі рекомендованої літератури та Інтернет-ресурсів.

2. Здобувачам освіти потрібно зробити контент-аналіз одного із запропонованих понять: «соціальна адаптація», «соціальний супровід», «соціальна підтримка», «соціальний захист», «соціальна профілактика», «агресивна поведінка підлітків», «віктимна поведінка підлітків», «делінквентна поведінка підлітків», «суїцидальна поведінка підлітків», «торгівля людьми», «Інтернет-залежність молоді», «лідерська компетентність фахівців із соціальної роботи», «інформаційно-комунікаційна компетентність фахівців із соціальної роботи», «науково-дослідницька компетентність фахівців із соціальної роботи», «комунікативна компетентність фахівців із соціальної роботи», «професійне вигорання фахівців із соціальної роботи».

3. Здобувачам освіти потрібно на основі вивчення наукової фахової літератури презентувати та проаналізувати структуру, типи, зміст запитань двох анкет згідно з визначеними темами магістерських робіт (див. п. 4).

4. Здобувачам освіти потрібно на основі вивчення наукової фахової літератури презентувати та проаналізувати структуру, зміст, шкалу оцінювання двох тестів згідно з визначеними темами магістерських робіт:

1. Соціальна профілактика агресивної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.

2. Соціальна профілактика віктимної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.

3. Соціальна профілактика делінквентної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.

4. Соціальна профілактика суїцидальної поведінки підлітків у закладі загальної середньої освіти.

5. Соціальна профілактика торгівлі людьми серед учнівської молоді у закладі загальної середньої освіти.

6. Соціальна профілактика Інтернет-залежності учнівської молоді у закладі загальної середньої освіти.

7. Соціальний супровід сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

8. Соціальна адаптація внутрішньо переміщених осіб у територіальні громади.

9. Соціальна підтримка військовослужбовців та членів їх сімей.

10. Соціальний захист дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування.

11. Соціальна профілактика професійного вигорання фахівців із соціальної роботи.

12. Формування лідерської компетентності фахівців із соціальної роботи.

13. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності фахівців із соціальної роботи.

14. Формування науково-дослідницької компетентності фахівців із соціальної роботи.

15. Формування комунікативної компетентності фахівців із соціальної роботи.

Тема 8. Статистичний аналіз даних у наукових дослідженнях в галузі соціальної роботи

1. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у двох групах (Q – критерій Розенбаума)

Розв'язати задачу 3 (Розділ 2. Тема 1.) [1, с. 34], задачу 7 (Розділ 2. Тема 1.) [1, с. 35] з використанням Q – критерію Розенбаума

2. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у двох групах (U – критерій Манна-Уїтні)

Розв'язати задачу 1 (Розділ 2. Тема 1.) [1, с. 33], задачу 4 (Розділ 2. Тема 1.) [1, с. 34] з використанням U – критерію Манна-Уїтні.

3. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у трьох і більше групах (H – критерій Крускала-Уолліса)

Розв'язати задачу 4 (Розділ 2. Тема 2.) [1, с. 57], задачу 7 (Розділ 2. Тема 2.) [1, с. 58–59] з використанням H – критерію Крускала-Уолліса.

4. Оцінка достовірності виявлених тенденцій у показниках досліджуваної ознаки при порівнянні даних, виміряних у трьох і більше групах (S – критерій тенденцій Джонкіра)

Розв'язати задачу 1 (Розділ 2. Тема 2.) [1, с. 54–55], задачу 2 (Розділ 2. Тема 2.) [1, с. 56] з використанням S – критерію тенденцій Джонкіра.

5. Оцінка достовірності зсувів у значеннях досліджуваної ознаки, які були зафіксовані в процесі двох вимірювань, проведених в одній і тій самій групі (G – критерій знаків)

Розв'язати задачу 3 (Розділ 3. Тема 1.) [1, с. 89], задачу 4 (Розділ 3. Тема 1.) [1, с. 89–90] з використанням G – критерію знаків.

6. Оцінка достовірності зсувів у значеннях досліджуваної ознаки, які були зафіксовані в процесі двох вимірювань, проведених в одній і тій самій групі (T – критерій Вілкоксона)

Розв'язати задачу 12 (Розділ 3. Тема 1.) [1, с. 94–95], задачу 25 (Розділ 3. Тема 1.) [1, с. 100–101] з використанням T – критерію Вілкоксона.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1. Гунько С. О. Аналіз даних у соціально-педагогічних дослідженнях (збірник задач): навч.- метод. посіб. Луцьк: Вежа-Друк, 2013. 220 с.

Тема 9. Технологія написання наукових публікацій

1. Здобувачам освіти потрібно ознайомитися зі структурою, змістом, вимогами до оформлення тез наукової доповіді конференції.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1. Сушик Н., Петруха М. Соціальна профілактика булінгу серед підлітків. *Педагогіка* : зб. наук. пр. : матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи та спеціальної освіти» (14 травня 2020 р.). Луцьк, 2020. С. 285–289.

2. Сушик Н. С. Компетентнісний підхід у реалізації технологій соціального виховання особистості у партнерстві сімей, педагогічних працівників, фахівців із соціальної роботи. *Актуальні проблеми педагогічної освіти : європейський і національний вимір* : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (12–15 жовтня 2020 року) / за заг. ред. В. З. Антонюка. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2020. С. 315–318.

3. Сушик Н. С. Сутність лідерської компетентності соціальних менеджерів. *Актуальні проблеми соціальної роботи та соціального забезпечення : європейський та національний вимір* : матеріали I Міжнародної науково-практичної конференції (27–29 травня 2021 року) / за заг. ред. С. Ю. Чернети. Луцьк : ФОП Іванюк В. П., 2021. С. 57–60.

4. Сушик Н. С. Особливості технологій соціального виховання дітей підліткового та юнацького віку. *Modern directions of scientific research development. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference*. BoScience Publisher. Chicago, USA. 2022. Pp. 233–237. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-modern-directions-of-scientific-research-development-20-22-aprelya-2022-goda-chikago-ssha-arhiv/>.

5. Сушик Н. С. Технологія соціального виховання «Формування життєвих навичок» повнолітніх суб'єктів пробації. *Modern scientific research: achievements, innovations and development prospects. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference*. MDPC Publishing. Berlin, Germany. 2022. Pp. 239–247. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mezhdunarodnaya-nauchnoprakticheskaya-konferentsiya-modern-scientific-research-achievements-innovations-and-development-prospects-20-22-aprelya-2022-goda-berlin-germany-arhiv/>.

[research-achievements-innovationsand-development-prospects-24-26-aprelya-2022-goda-berlin-germaniya-arhiv/](https://www.research-achievements-innovationsand-development-prospects-24-26-aprelya-2022-goda-berlin-germaniya-arhiv/).

6. Сушик Н., Грицюк А. Особливості формування здоров'язбережувальної компетентності дітей підліткового віку. Педагогіка : зб. наук. пр. : матеріали XIV Міжнародної науково-практичної конференції науковців, аспірантів та студентів «Актуальні проблеми педагогіки, соціальної роботи та соціального забезпечення» (17 травня 2023 р.) / за ред. В. З. Антонюка, С. Ю. Чернети та ін. Луцьк, 2023. С. 153–154.

2. Здобувачам освіти потрібно ознайомитися зі структурою, змістом, вимогами до оформлення наукових фахових статей.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1. Сушик Н. С. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2020. № 2 (102). С. 161–167. (Категорія «Б», Index Copernicus International). URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2020_2_37

2. Сушик Н. С. Особливості впливу сім'ї на соціалізацію дитини. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2021. № 1 (105). С. 64–70. (Категорія «Б», Index Copernicus International). URL: <http://npd.roippp.org.ua/index.php/NPD/article/view/292/263>

3. Сушик Н. С. Формування здоров'язбережувальної компетентності особистості у реалізації технологій соціального виховання дітей підліткового та юнацького віку. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2021. Випуск 32. Т. 1. С. 180–183. (Категорія «Б», Index Copernicus International). URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/32/part_1/41.pdf

4. Сушик Н. С. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Формування життєвих навичок» дітей підліткового та юнацького віку. *Ввічливість. Humanitas*, 2022. № 1. С. 131–137. (Категорія «Б»). URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/522/476>

5. Сушик Н. С. Формування здоров'язбережувальної компетентності дітей у реалізації технології соціального виховання особистості «Вчимося жити разом». *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 3. С. 118–125. (Категорія «Б»). URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/1280/1191>

3. Здобувачам освіти потрібно ознайомитися зі структурою, змістом, вимогами до оформлення монографій.

Рекомендована література та інтернет-ресурси для виконання завдання

1. Sushyk N. S. The technology of social prevention of deviant behavior of teenagers and adult subject was of probation. The system of social services of Ukraine amidst transformation: modern trends and challenges : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. P. 1–28. (ISBN 978-9934-26-210-4). URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/227/6002/12537-1>

2. Sushyk N. Competent approach to realization of technology of social education of personality. *Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes* : monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice : Publishing House of University of Technology, 2021. P. 893–916, 1219. (1,77 автор. арк.). 1239 p. (ISBN 978-83-957298-6-7) URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf>

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань здобувачів освіти ОК «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань згідно з Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки. Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами,

здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо. Оцінювання здійснюється за **100-бальною** шкалою.

Формою контролю вивчення ОК «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» є залік. Максимальна кількість балів за поточний контроль з освітнього компонента – **100 балів**. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема, опитування, інформаційні повідомлення з демонстрацією презентацій Power Point, участь у дискусіях, рецензування презентацій, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальний бал за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях з відповідної теми. За активність на заняттях здобувач освіти може додатково отримати до 20 % максимального поточного бала, але при цьому сума поточних балів за семестр не повинна перевищувати, як правило, 100.

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється під час поточного контролю за результатами виконання тих видів робіт, які визначені силабусом ОК (оцінювання за шкалою від 0 до 100).

У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), він має право відпрацювати пропущені заняття на консультаціях за графіком, затвердженим на засіданні кафедри соціальної роботи та педагогіки вищої школи та добрати ту кількість балів, яку було визначено на пропущені теми. У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, які здобувач освіти набрав під час поточної роботи.

У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюються. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості, як правило, 100.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю. Систему бонусних балів погоджує науково-методична комісія факультету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття – на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати відповідну кількість балів, які були визначені на дану тему заняття. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності

не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, навчання за програмою подвійного диплома, з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування) навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн режимі за погодженням із деканом факультету).

Визнання результатів навчання, отриманих здобувачами вищої освіти у неформальній та/або інформальній освіті, здійснюється на добровільній основі та передбачає підтвердження того, що здобувач досяг результатів навчання, передбачених ОПП, за якою він навчається. Визнанню можуть підлягати такі результати навчання, отримані в неформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), індивідуальному завданню, курсовій роботі (проекту), контрольній роботі тощо, які передбачені програмою (силабусом) освітнього компонента (Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у ВНУ імені Лесі Українки).

V. Підсумковий контроль

Залік проводиться у вигляді письмового тестування. Здобувачам освіти пропонується 100 тестових завдань (правильна відповідь оцінюється один бал). Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

Види тестових завдань – з вибором однієї правильної відповіді.

Тестові завдання складаються відповідно до питань, винесених на залік.

Програма заліку затверджується на засіданні кафедри.

Складання та перескладання заліку проводиться згідно з розкладом. Повторне складання заліку допускається не більше як два рази: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Перелік питань до заліку

з освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи»

1. Проєкт наукового дослідження.
2. Сутність і функції програми наукового дослідження.
3. Структура і зміст програми наукового дослідження.
4. Етапи розроблення програми наукового дослідження.
5. Типові помилки та труднощі в розробленні програми наукового дослідження.
6. Сутність і специфічні особливості наукового дослідження в соціальній роботі.
7. Структура методології наукових досліджень в соціальній роботі.
8. Визначення проблеми наукового дослідження в соціальній роботі.
9. Визначення категорій наукового дослідження: об'єкт, предмет, мета, завдання.
10. Етапи організації та проведення соціального та соціально-педагогічного наукового дослідження.
11. Сутність, мета, завдання випускних кваліфікаційних робіт.
12. Порядок визначення та затвердження тематики випускних кваліфікаційних робіт.
13. Порядок призначення та затвердження наукових керівників.
14. Організаційні етапи написання випускної кваліфікаційної роботи.
15. Контроль за виконанням випускної кваліфікаційної роботи.
16. Вимоги до структури та змісту випускних кваліфікаційних робіт.
17. Вимоги до оформлення випускних кваліфікаційних робіт.
18. Підготовка, порядок та процедура захисту випускних кваліфікаційних робіт.
19. Сутність та різновиди академічного плагіату.
20. Система запобігання академічного плагіату.

21. Порядок перевірки робіт на академічний плагіат.
22. Програмно-технічні засоби для перевірки робіт на унікальність (оригінальність).
23. Критерії перевірки робіт на унікальність та виявлення академічного плагіату.
24. Відповідальність за академічний плагіат і організацію роботи з метою його виявлення.
25. Поняття та проблеми формування генеральної та вибіркової сукупності наукового дослідження.
26. Якість інформації: репрезентативність, надійність, валідність вибіркової сукупності стосовно об'єкта дослідження.
27. Технологічна схема: перехід від об'єкта дослідження до одиниць дослідження.
28. Тип вибірки: ймовірнісний та цілеспрямований (спрямований).
29. Ймовірнісний підхід. Однощаблева випадкова вибірка.
30. Ймовірнісний підхід. Багатошаблева випадкова вибірка.
31. Ймовірнісний підхід. Багатошаблева комбінована вибірка.
32. Цілеспрямований (спрямований) підхід: типовий і квотний.
33. Обсяг вибіркової сукупності.
34. Сутність і класифікації методів наукового дослідження в соціальній роботі.
35. Теоретичні методи соціального та соціально-педагогічного наукового дослідження.
36. Емпіричні методи соціального та соціально-педагогічного наукового дослідження.
37. Метод аналізу документів у соціальних та соціально-педагогічних наукових дослідженнях
38. Метод спостереження в соціальних та соціально-педагогічних наукових дослідженнях.
39. Метод анкетування в соціальних та соціально-педагогічних наукових дослідженнях.
40. Метод тестування в соціальних та соціально-педагогічних наукових дослідженнях
41. Метод інтерв'ю в соціальних та соціально-педагогічних наукових дослідженнях
42. Метод соціометрії в соціальних та соціально-педагогічних наукових дослідженнях.
43. Метод експерименту в соціальних та соціально-педагогічних наукових дослідженнях.
44. Аналіз і узагальнення результатів наукового дослідження.
45. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у двох групах (Q – критерій Розенбаума).
46. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у двох групах (U – критерій Манна-Уїтні).
47. Оцінка достовірності відмінностей у рівневі досліджуваної ознаки при порівнянні показників, виміряних у трьох і більше групах (H – критерій Крускала-Уолліса).
48. Оцінка достовірності виявлених тенденцій у показниках досліджуваної ознаки при порівнянні даних, виміряних у трьох і більше групах (S – критерій тенденцій Джонкіра).
49. Оцінка достовірності зсувів у значеннях досліджуваної ознаки, які були зафіксовані в процесі двох вимірювань, проведених в одній і тій самій групі (G – критерій знаків).
50. Оцінка достовірності зсувів у значеннях досліджуваної ознаки, які були зафіксовані в процесі двох вимірювань, проведених в одній і тій самій групі (T – критерій Вілкоксона).
51. Сутність, види наукових публікацій.
52. Сутність, структура, методика підготовки наукової доповіді (повідомлення).
53. Тези наукової доповіді (повідомлення): структура, обсяг, вимоги до змісту та

оформлення.

54. Наукова фахова стаття: структура, обсяг, вимоги до змісту та оформлення.
55. Методика підготовки та оформлення наукових публікацій.

VI. Шкала оцінювання

Критерії оцінювання знань здобувачів освіти під час аудиторних занять з освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи»

10 балів – оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, креативно, логічно, змістовно, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого мультимедійного представлення завдання на практичному занятті.

8 балів – оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним або оригінальним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого мультимедійного представлення завдання на практичному занятті.

6 балів – оцінюється робота здобувача освіти, який у повному обсязі володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, вільно послуговується науковою термінологією, розв'язує задачі стандартним способом, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює аналіз та робить висновки за умови особистого мультимедійного представлення завдання на практичному занятті.

4 бали – оцінюється робота здобувача освіти, який достатньо повно володіє навчальним матеріалом за відповідною темою, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних запитань та практичних завдань, в т.ч. самостійної роботи, використовуючи при цьому обов'язкову літературу, послуговується науковою термінологією. Але при висвітленні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.

2 бали – оцінюється робота здобувача освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу за відповідною темою, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень та понять. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.

0 балів – оцінюється робота здобувача освіти, який не володіє навчальним матеріалом за відповідною темою та не в змозі його висвітлити, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.

Таблиця 3

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента «Методологія та організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи» для заочної форми навчання, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
----------------	---------------------

90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перекладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Sushyk N. S. The technology of social prevention of deviant behavior of teenagers and adult subject was of probation. *The system of social services of Ukraine amidst transformation: modern trends and challenges* : Scientific monograph. Riga, Latvia : “Baltija Publishing”, 2022. P. 1–28. (ISBN 978-9934-26-210-4). URL: <http://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/view/227/6002/12537-1>
2. Sushyk N. Competent approach to realization of technology of social education of personality. *Innovative Approaches to Ensuring the Quality of Education, Scientific Research and Technological Processes* : monograph / edited by Magdalena Gawron-Łapuszek, Yana Suchukova. Katowice : Publishing House of University of Technology, 2021. P. 893–916, 1219. 1239 p. (ISBN 978-83-957298-6-7) URL: <http://www.wydawnictwo.wst.pl/uploads/files/3ae54f97de8a1480cfb229660e616f25.pdf>
3. Вихрущ В. О., Козловський Ю. М. Методологія та методика наукового дослідження : підручник. Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2020. 335 с.
4. Досвід Cedos: соціальні дослідження для суспільних трансформацій : посібник. Київ: Аналітичний центр Cedos, 2021. С. 21–52. URL: https://cedos.org.ua/wp-content/uploads/dosvid-cedos-sotsialni-doslidzhennia-dlia-suspilnykh-transformatsii_compressed.pdf
5. Кобзін Д., Левкіна Г., Луньова О., Черноусов А., Щербань С. Методичний посібник з оцінювання потреб ВПО у громадах. Харків, Харківський інститут соціальних досліджень (ХІСД). 2020. 246 с. URL: <https://rm.coe.int/manual-needs-assessment-idps/16809f43da>
6. Кодекс академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки: затверджено 25.05.2023 р. URL: <http://ra.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/Kodeks-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>
7. Методика формування репрезентативної вибірки в організації наукового психологічного дослідження : навч. посіб. / І. В. Гордієнко-Митрофанова [та ін.]. Харків : Лисенко І. Б., 2020. 157 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / укладачі: Н. В. Рашкевич, Ю. А. Отрош. Харків, 2022. 291 с. URL: https://library.megu.edu.ua:9443/jspui/bitstream/123456789/3427/1/2022NACH_POS_Metod_ta_orh_nauk_dosl.PDF
9. Положення про випускні кваліфікаційні роботи (проекти): затверджено 29.06.2022 р. URL: https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/2022_%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF_%D0%BF%D1%80%D0%BE_%D0%B2%D0%B8%D0%BF%D1%83%D1%81%D0%BA_%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8-%D0%A0%D0%B5%D0%B4-1.pdf?_gl=1*1nnsx3a*_ga*MTAxNjY2MTY2Ny4xNjY4MTY4Njc1*_ga_D52DF5Q8N3*MTcyMDYwNTgxNi4yMjMuMS4xNzIwNjA1ODUxLjI1LjAuMA
10. Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти і науково-педагогічних працівників

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки 10.02.2017 р. URL: <https://vnu.edu.ua/sites/default/files/2021-03/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>

11. Сушик Н. С. Методологія і організація наукових досліджень в галузі соціальної роботи: електронний курс освітнього компонента. URL: <https://moodle.vnu.edu.ua/course/view.php?id=952>

12. Сушик Н. С. Формування здоров'язбережувальної компетентності дітей у реалізації технології соціального виховання особистості «Вчимося жити разом». *Ввічливість. Humanitas*. 2023. № 3. С. 118–125. URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/1280/1191>

13. Сушик Н. С. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Особиста гідність. Безпека життя. Громадянська позиція» дітей підліткового та юнацького віку. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2020. № 2 (102). С. 161–167. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npd_2020_2_37

14. Сушик Н. С. Компетентнісний підхід у реалізації технології соціального виховання «Формування життєвих навичок» дітей підліткового та юнацького віку. *Ввічливість. Humanitas*, 2022. № 1. С. 131–137. URL: <http://journals.vnu.volyn.ua/index.php/humanitas/article/view/522/476>

15. Сушик Н. С. Особливості впливу сім'ї на соціалізацію дитини. *Нова педагогічна думка*. Рівне, 2021. № 1 (105). С. 64–70. URL: <http://npd.roippo.org.ua/index.php/NPD/article/view/292/263>

16. Сушик Н. С. Формування здоров'язбережувальної компетентності особистості у реалізації технологій соціального виховання дітей підліткового та юнацького віку. *Інноваційна педагогіка*. Одеса, 2021. Випуск 32. Т. 1. С. 180–183. URL: http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2021/32/part_1/41.pdf